

CENTERSYN

UPPLAGA
13 700 EX

TIDNING FÖR SÖDERHAMNS KOMMUN • NR 3/2025 • FEMTIOTREDJE ÅRGÅNGEN

Kommunen och Polisen krokar arm för tryggheten i Söderhamn

// Alla är lika viktiga i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En nyckel i det arbetet är att fortsätta utveckla en långsiktig samverkan mellan polis, kommun, civilsamhälle och medborgare.

Sidan 4

TEMA: TRYGGHET

Självförsörjning – en viktig samhällsfråga

Sidan 3

Söderhamn nära

Sidan 7

Rösta i kyrkovalet från nu till 21/9

Sidan 10

Foto: Mats Leivig

Trygghet och tillit till systemet

I det här numret av tidningen Centersyn fokuserar vi lite mer på trygghetsfrågorna. Trygghet kommer ofta upp som en viktig faktor som beskriver hur man vill ha det i sin tillvaro, på jobbet/skolan, fritiden och inte minst i hemmet.

Svårigheten kan ju vara att definiera trygghet, då den beskriver en känsla som är väldigt indi-

mot våra myndigheter som eldas under av vissa krafter med olika konspirationsteorier och där t o m nyhetsmedia ifrågasätts. Då är frågan större än ökad kameraövervakning på resecentrum eller bättre belysning längs gågatan.

Då är det inkludering, delaktighet och engagemang som är betydande delar av lösningen

Kan känslan av trygghet också spegla förtroendet för det omgivande samhället

viduell och situationsberoende. Det är också en känsla att ta på allvar och ha respekt för, känslor är dessutom svåra att påverka hos andra.

Oftast, men inte alltid, kan olika säkerhetsåtgärder som larm, bevakning och lås förbättra tryggheten. Men om man inför för kraftiga säkerhetsåtgärder signalerar man samtidigt att här finns betydande risker vilket i sin tur kan skapa otrygghet. Det finns ingen anledning till oro, eller?

Kan känslan av trygghet också spegla förtroendet för det omgivande samhället och kan man då dra andra paralleller med den ökade otryggheten. Jag tänker bland annat på misstroendet

för ökad trygghet.

Det kan isåfall förklara delar av den trygghet som jag känner av att få leva i Sverige och i Söderhamn. Jag är väl bekant med omgivningarna och jag har stor tillit till mitt sociala nätverk och mina medmänniskor. Jag känner tillit till samhällsapparaten, demokratin och våra myndigheter. Hamnar jag i knipa finns olika samhällsaktörer som hjälper mig oavsett om jag själv klantat till det eller råkat ut för någon annan händelse som påverkar mig, min familj, min egendom, mitt arbete eller min ekonomi.

Det är klart att även myndigheter gör fel ibland men problemet är att de få gångerna får sådan

enorm spridning både lokalt och nationellt. Trots att det alltid finns formella vägar att driva frågor mot myndigheterna om något blivit fel och få ärendet ändrat, så sprids lätt en bild att det mer eller mindre alltid tas felaktiga myndighetsbeslut eller att det sker andra oegentligheter. I dagens överflöd av information är det lätt som enskild att man köper den här typen av snedvridna bild istället för att kritiskt fråga sig om den verkligen är sanningsenlig. Matas man av den bilden för länge minskar tilliten till samhället och utan tillit blir det betydligt sämre upplevd känsla av trygghet.

Min uppfattning är att demokratin fungerar i Sverige, att myndighetsbeslut fattas så korrekt det bara går och att de kan omprövas i de fåtal fall de blir fel. Om någon individ i vårt samhälle uppmärksammas i en allvarlig knipa finns medmänniskor och system som tänjer gränser och gör sitt yttersta för att hjälpa till. Jag menar absolut inte att ifrågasätta de som lever i en otrygg situation eller utsätts för hot eller risker, för det finns det alltför många som har den vardagen, men jag menar att samhället och vi medmänniskor gör allt vi kan för att hitta vägar att uppmärksamma och hjälpa till om vi bara får kännedom om situationen. Ingen är ensam.

Den känslan av tillit till mina medmänniskor och samhällsapparaten bär jag med mig

John-Erik Jansson

och möjligen är det därför jag inte känner mig otrygg i Söderhamn, varken i hemmet, på fritiden eller på jobbet.

Behöver du hjälp? Fråga någon av de myndigheter, vänner eller medmänniskor du omges av. Vi vill varandra väl!

Beredskapsflygplats – JA TACK!

Centerpartiet vill se en nationell beredskapsflygplats i länet, något som Gävleborg idag helt saknar. Det vill vi ändra på. Det är faktiskt bedrövt att Region Gävleborg inte har någon beredskapsflygplats. Detta är något som ALLA partier i regionen borde jobba för.

Vi ser betydelsen av en flygplats för länets samlade beredskap och sjukvård i Gävleborg. Det ökar vår trygghet i hela Gävleborg

Söderhamns flygplats har en unik placering i mitten av vårt län. Utöver luftvägen finns även tillgång till vägtransporter via E4:an, järnvägstransporter via Ostkustbanan och sjötransport via närliggande hamnar i Söderhamn.

Idag använder polis- och ambulansflyg den befintliga flygplatsen i Söderhamns kommun

för att tanka. Flygplatsen ligger även strategiskt placerad mellan länets tre akutsjukhus.

I uppbyggnad av det militära och civilförsvaret är det viktigt att det finns beredskapsflygplatser i varje region. Så jag hoppas att regeringen i närtid kommer med ett sådant beslut. Jag hoppas även att nuvarande regionmajoritet (sd, m, kd, sjvp) börjar jobba för att Söderhamn är alternativet som regionen förespråkar. Det känns tyvärr som de i nuläget motarbetar en lösning som är trygg och bra för regionen.

Centerpartiet i Söderhamn och i regionen är tydliga. Beredskapsflygplats i Söderhamn - JA TACK!

Magnus Svensson
Regionråd för Centerpartiet

Rådhuskonditoriet är en värdig vinnare av Centerpartiets miljöpris 2025

I samband med den internationella Världsmiljödagen den 5:e juni delar Centerpartiet i Söderhamn ut sitt årliga Miljöpris.

Det är ett miljöpris som delas ut till ett av våra företag eller organisationer i civilsamhället för att stimulera och synliggöra alla som jobbar för miljö och hållbarhet i vår kommun.

Miljöpriset 2025 gick till Malin Åhman och Per Elmefors, Rådhuskonditoriet i Söderhamn.

Motiveringen lyder "Malin Åhman och Per Elmefors är två eldsjälar som driver Rådhuskonditoriet i Söderhamn. De driver Söderhamns

kulturkafé på ett sätt som även stärker det lokala livsmedelshantverket såväl i kommunen som i regionen. Rådhuskonditoriet handlar så långt det är möjligt av våra lokala livsmedelsproducenter och förädlar råvarorna på bästa sätt."

Delegationen från Centerpartiet som delar ut miljöpriset;

Lennart Hammarsten,

kretsordförande

Magnus Svensson, gruppleadare

Magnus Svensson

CENTERSYN

soderhamn@centerpartiet.se centerpartiet.se/soderhamn

Inaängarna 340,
826 40 Söderhamn
info@centersyn.se

Omslagsbild:

Jessica Stenberg, brottsförebyggande samordnare, Söderhamns kommun och Stefan Zäll, kommunpolis, Polismyndigheten samtalar med kommunstyrelsens ordförande John-Erik Jansson.

Ansvarig utgivare:

Lennart Hammarsten

Annonser:

Magnus Bratt, tel. 070-699 28 32
Annika Jansson, tel. 070-650 13 19
Berit Magnusson, tel. 070-638 08 18

Redaktionen:

E-post: info@centersyn.se

Sättning & layout:

Bok & Tryck AB, 0278-66 87 60

Tryck:

Bold Printing Mitt,
Falun

Vad betyder trygghet för dig?

Jag fick ett litet uppdrag och efterhand så begrep jag väldigt snabbt att uppdraget var mycket stort i mina mått mätt. Jag skulle skriva lite och reflektera över ordet TRYGGHET. Att skriva ner mina tankar i inte alltför utsvävande ordalag är för mig otänkbart. Ett ord som är fundamentet i allt levande och som även har en skyddande sfär över alla. Detta ord som kan ge sådan glädje och även berika livet och kanske till och med få ett friskare och längre liv. Hur ska man kunna göra detta kort?

Det har skrivits metervis om ökad trygghet i vårt samhälle. Man pratar om övervakning med kameror mm. mm. Jag tänker inte gå in på detta område utan jag ska hålla mig till Äldreomsorgen det område som jag brinner så mycket för. Där behövs trygghet av stora mått. Speciellt den trygghet som ger en inre känsla ro. Vi får aldrig dela upp kropp och själ, för allt behöver sin del av vård och omsorg. För väldigt många äldre är det inte kameror de frågar efter utan de har ett helt annat behov av trygghet för att må bra.

För en del inom Äldreomsorgen är det kanske endast personalen som är de personliga mötena under hela dygnet. En personalstyrka som har rätt gedigen utbildning, har tid att lyssna och kunskap om varje individ, då skapas det förtroende och

trygghet. Så viktiga möten bara man får tid att stanna upp och lyssna. För mig räknas den tiden i guldvärde. Men då måste personalen få mer tid för att klara upp sitt späckade schema och det är här som vi politiker har mycket att jobba på. Vi vet med säkerhet att den äldre befolkningen ökar hela tiden. Vi vet också att behoven i Äldreomsorgen är betydligt större än de resurser som vi har inom personalstyrkan. Där är vi nu, både inom fasta boenden och hemtjänst. Och som vi också vet så är det personalen som ger den största tryggheten hos varje vårdtagare. Ser man det lite i gräskala så kommer det att bli svårt för en kanske stressad och otrygg personal att kunna ge den rätta tryggheten hos varje människa inom vård och omsorg och som så väl

behöver känna sig trygg med en varm hand på sin axel.

Läste i en rapport häromdagen att 42000 undersköterskor väljer att lämna sitt yrke. Läser i en annan rapport från Socialstyrelsen att det är dubbelt så många undersköterskor som är sjukskrivna än andra yrkesgrupper. Då ringer en stark varningsklocka inom mig. Hur ska den yrkeskategorin ge trygghet och bra omvårdnad när de inte orkar själva? Den äldre befolkningen är stor nu och väntas öka och så saknas personalen. Visst är problem till för att lösas men detta skulle nog ha lösts för länge sedan. Bättre arbetsvillkor, högre löner och naturligtvis en högre bemanning är en bra början i mitt tycke.

Marianne Persson
Ledamot i Valförbundsämnden

Centerpartiet vill öka den svenska livsmedelsproduktionen

Sverige är idag beroende av importerad mat vilket gör landet sårbart vid kriser och krig. Att vi inte har tillräcklig egen produktion påverkar oss konsumenter hårt när tullar ökar eller när det sker andra händelser i vår omvärld.

För Centerpartiet betyder självförsörjning att Sverige ska kunna producera mat till den egna befolkningen. Vi ser det som avgörande för vår krisberedskap, landsbygdsutveckling och hållbarhet.

I slutet av maj lyfte Centerpartiets partiledare Anna-Karin Hatt sju tydliga förslag till statsministern och regeringen. Sju förslag som skulle öka vår livsmedelsproduktion, öka vår självförsörjning och öka tryggheten i vårt land. Centerpartiet tar ansvar i en fråga som den nuvarande regeringen har alldeles för få förslag för att få ordning på.

1. Nytt nationellt mål: Producera 80 procent av maten i Sverige

Centerpartiet anser att Sverige ska ha som målsättning att producera 80 procent av den mat som konsumeras och som vi har goda förutsättningar att producera i Sverige.

2. Snabbutred vilka avgifter och kostnader som kan sänkas inom livsmedelskedjan

Vi vill att regeringen ska tillsätta en snabbutredning som lämnar förslag på skatte- och avgiftssänkningar för den svenska livsmedelskedjan.

3. Sänk skattebelastningen för företag inom jord-, skogs och vattenbruket genom ett jordbruksavdrag

Vi vill sänka skattebelastningen långsiktigt för företag inom jord- skogs- och vattenbruket genom ett teknisk-

neutralt jordbruksavdrag som utgår ifrån förslagen i utredningen Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67).

4. Halvera antalet lantbrukskontroller genom en översyn av befintliga regelverk och en omstöpning av dagens kontrollorganisation

De flesta lantbrukare är eniga om att kontrollerna har gått överstyr och kräver mycket arbetstid. Myndigheter behöver bli bättre på samordning och kontrollerna behöver förenklas genom digitala möjligheter.

5. Återuppbygg beredskapslager för lantbrukets insatsvaror

Under pandemin fick vi lära oss att

störningar i utrikeshandeln snabbt kan få stora konsekvenser för den inhemska produktionen. Beredskapslagring saknas idag helt i Sverige.

Centerpartiet menar i likhet med regeringens livsmedelberedskapsutredning (SOU 2024:8) att bättre beredskap behövs för att mildra de negativa konsekvenserna av allvarliga störningar i livsmedelsförsörjningen.

6. Ta bort lönekravet för arbetskraftsinvandring

Regeringens åtstramade arbetskraftsinvandring undantar säsongsanställda inom lantbruket, men drabbar annan viktig arbetskraft på gårdarna såsom traktorförare och djurskötare. Vi vill slopa lönekravet för arbetskraftsinvandring och se ett regelverk där arbetskraftsinvandringen utgår från företagets behov och bygger på att lönen ska vara reglerad enligt kollektivavtal.

Fusk och missbruk ska stävas på alla sätt, men med lösningar som faktiskt fungerar.

7. Satsa 50 miljarder på landsbygden nästa mandatperiod

Svenska lantbrukare är inte bara företagare. De är också beroende av samhället och sina medmänniskor och inte sällan behöver partnern kunna försörja sig utanför gården, barnen behöver ha tillgång till en bra skola. Den som är lantbrukare behöver också ha en god tillgång till vårdcentraler och specialiserad vård av hög kvalitet. Detta är inte alltid självklart, och ofta försvinner dessa perspektiv när vi talar om lantbrukets konkurrenskraft.

Vi anser därför att statens investeringar i Sveriges landsbygder måste öka, och totalt vill vi satsa 50 miljarder på landsbygden nästa mandatperiod.

Vill man ha ett parti som jobbar för att stärka vår livsmedelsproduktion, då ska man rösta på Centerpartiet eller bli medlem och kämpa med oss.

Magnus Svensson,
Söderala
Regionråd för Centerpartiet

Vi tar bilder
för körkort
och visum

Drop-in

ELON LJUD & BILD

Köpmangatan 10, Söderhamn.
0270-155 76.

Mån-fre 10-18. Lör 10-15

**HANDLA GÄRNA
LOKALT!**

FRÅGOR PÅ STAN

För att undersöka Söderhamnarnas syn på trygghet frågade vi några personer om deras syn på detta. Man märker att synpunkterna skiljer sig åt och vad man förknippar med trygghet. Den upplevda tryggheten är det som är viktigt och att åtgärderna för att förbättra detta kan skilja sig åt. Frågorna som ställdes var:

1. Vad är trygghet för dig?
2. Vad tycker du politikerna i Söderhamn borde göra?
3. Finns det andra aktörer än kommunen som kan bidra till bättre trygghet?

ANDERS TÖRNELL

- Känner en viss otrygghet när vi är i centrum, särskilt om man möter större gäng med personer.
- Kan önska fler synliga poliser och kameror.
- Företag och olika frivilligorganisationer kan också bidra till att stärka tryggheten.

JUKKA SUTINEN

- Jag bor ensam med katten. Då är tryggheten i vardagen grannsamverkan viktig. Att det finns folk i min närhet om något skulle hända.
- Ge stöd åt olika organisationer som är nätverksskapande där man kan träffas och skapa tryggheten i vardagen samt hålla igång kroppen. Kommunen kommer att tjäna på att fokusera på förebyggande för att få mindre kostnader i äldreården på sikt.
- Det finns många ideella organisationer som håller igång oss pensionärer och erbjuder kontakter med andra i samma situation.

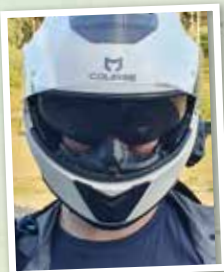

EWA I WALLA

- Trygghet för mig är att känna tillit och gemenskap. Att ha vänner och familj nära och att bo på mindre ort som i Söderhamns kommun.
- Om människor känner sig otrygga så kanske det borde finnas ordningsvakter på staden även kvällstid.
- Föräldrar på stan gör ett viktigt jobb när de är ute.

MARITA GRÖNQVIST

- Trygghet för mig är när jag mår bra och att det finns sjukvård på nära håll.
- Politikerna måste arbeta för kortare vårdköer och eftersom jag har gamla föräldrar så är det viktigt att det finns bra vård och omsorg för äldre.
- Ungdomsgårdar och skolan är viktiga aktörer för ett tryggt samhälle.

MAX, 17 ÅR

- Otrygghet är samhällets dragning åt kontrollen av alla individer.
- Pass på den.
- Sjöfartsverket kan se till att farleder till sjöss är bättre uppmärksatta. Företag kan låta bli att samla in och sälja information om individer till de stora drakarna.

STELLA, 17 ÅR

- Trygghet för mig är när man kan röra sig fritt och inte behöva vara rädd.
- Det finns gäng i Söderhamn som man gärna vill undvika.
- Det bör finnas fler poliser i rörelse på kvällarna och mer belysning på stan.

FAMILJEN MOGHRABI

Familjen kom till Sverige som flyktingar från Syrien våren -17. Deras syn på trygghet skiljer sig lite åt dem emellan men sammanfattas kort:

- Att inte behöva vara orolig för sitt liv och att fångas av militären för sina politiska åsikters skull. Social trygghet. Om något händer så finns det sociala samhällssystem som gör att man inte blir satt på bar backe utan man får hjälp. Valfärd och sjukvård som fungerar.

Polisen och kommunen krokar arm för tryggheten i Söderham

Det finns ett glapp mellan hur allmänheten uppfattar tryggheten (om man definierar den som personlig säkerhet) i Söderhamn och den statistik kring brott som finns, säger kommunpolisen Stefan Zäll. De ingripanden som görs, och som rör ordningsstörningar och fylleri, sker oftast i centrala stan. Att det sker i centrum förklaras med att det finns mest folk där. Dessutom skiljer sig Söderhamn från jämförbara städer genom att missbruket sker så öppet här.

Tidigare var statistiken för personrån sämre. Det var då i huvudsak individer inom den kriminella sfären som rånade varandra. Det beteendet har radikalt minskat och sannolikheten för att allmänheten råkar ut för ett rån i dag i Söderhamn är väldigt liten, fortsätter Stefan.

Polisen lägger ner mycket tid på långsiktigt brottsförebyggande åtgärder. Detta görs i stor utsträckning tillsammans med kommunen som företräds av den brottsförebyggande samordnaren Jessica Stenberg. Hon berättar att kommunen månadsvis sammanställer en lägesbild över incidenter och brottsstatistik. Dessa läggs ut på kommunens webbsida samt används i samverkan med forumet Trygg på Norr som är relativt nystartat. Där analyserar man tillsammans med polisen, socialtjänsten, Faxeholmen, kyrkan, med flera vad man kan göra för att förbättra situationen. I centrum har man sen någ-

Stefan Zäll, kommunpolis och Jessica Stenberg, brottsförebyggande samordnare, Söderhamns kommun arbetar tätt ihop kring trygghetsfrågorna i kommunen.

ra år haft motsvarande forum Trygg i Centrum. Forumen fungerar också i mångt och mycket som känselspröt vilka trender som är på gång. För att öka tryggheten på Norr vill Stefan få igång en tätare dialog med utlandsfödda som ofta inte har lika lätt att själva kontakta polisen som sverigefödda personer.

Trygghet enligt Stefan och Jessica

Bägge tycker att det skall vara självklart att kunna röra sig i samhället och alla platser man behöver vistas i och inte behöva vara rädda för att utsättas för brott.

Vad kan kommunen göra?

För det första ha en dialog med medborgarna. Inte prata om olika områden utan prata med dem.

Ett tätare samarbete mellan polisen och kommunen har etablerats med hjälp av en ny struktur på olika nivåer med en ny ledningsgrupp sen i maj. Detta tror Stefan kommer ha en stor betydelse. Även en kompetenshöjning har genomförts i kommunen.

Bland andra aktörer som kan öka tryggheten nämns Centrumvårdar och ordningsvakter samt civilsamhällets vanliga aktörer. De man skulle behöva stärka samverkan med är idrottsföreningar och motsvarande som riktar sig till barn och ungdomar. Där kan ju initiativet komma från föreningarna också! Hör av er till Stefan Zäll!

Text och foto:
Mats Leivig

Teater- & musikresor

- Joyride - The Musical på Chinateatern, Stockholm
- & Julia på Cirkus, Stockholm
- Trassel på Oscarsteatern, Stockholm

LÖNNS BUSS

Se vår hemsida för hela vårt reseprogram lonnsbuss.se

Fordons- och maskinreparationer

LVR
SÖDERHAMN

Kontor 0270-28 75 40
070-632 54 54

Gamla Vägverket, Söderåla

Sjukvården behöver hållbara lösningar

Vårdansvarskommittén som har jobbat på uppdrag av regeringen har sagt sitt: att förstatliga vården löser inte problemen med tillgänglighet eller jämlikhet. När inte ens en statlig utredning ser tydliga fördelar, då måste man fråga sig: vems behov styr egentligen politiken? Centerpartiet vill se verklighetsförankrade reformer – inte symbolpolitik. Det är nu viktigt att vi lägger fokus på hur vi skall få bort de regionala skillnaderna i vården i Sverige istället för att diskutera organisationsform. De regionala skillnaderna som finns i landet är helt oacceptabla!

Centerpartiet vill istället:

- Säkra kompetensförsörjningen – fler utbildningsplatser och bättre villkor i hela landet.
- Lika tillgång till läkemedel och vacciner, oavsett var du bor.
- Utökad statligt ansvar för rättspsykiatri.
- Flygambulans och screening.

- Färre och mer långsiktiga styrsignaler – så att vården kan fokusera på patienter, inte byråkrati.
- Ekonomisk utjämning – landsbygd och glesbygd ska ha likvärdiga förutsättningar som större orter.

I Gävleborg vet vi att det behövs mer närvaro, inte mer centralisering. Vården måste utgå från patientens behov, inte systemets logik.

I Gävleborg håller man på med en vansinnig bolagisering av primärvården. Den omorganisationen kommer drabba patienter och medarbetare och borde skrämja alla som funderar på en storskalig omorganisering av vården i hela Sverige.

Vården ska finnas där människor bor – och fungera när man behöver den. Det är inte mer centralmakt vården behöver, det är verklighetsförankring.

Magnus Svensson,
Regionråd för Centerpartiet

Stärk primärvården! Trygghet för länets medborgare

Alla invånare i Gävleborg ska få den vård de behöver. Ingen ska vänta för länge på bedömning, behandling eller operation. Kortare köer och att fler får chansen till fast läkarkontakt är viktiga åtgärder som vi prioriterar. En fungerande primärvård är avgörande för att vården som helhet ska hålla hög kvalitet och effektivitet. Därför är omställningen till nära vård viktig med fokus på person och relation i stället för organisation.

Regionmajoriteten har misslyckats i sjukvårdspolitiken och ökat otryggheten

Nuvarande majoritet med sd, m, kd och svp har inte prioriterat eller kunnat hantera vården i Gävleborg. De har misslyckats att hantera haveriet med Cosmic journalsystem och de har lagt enormt med prestige i att starta ett primärvårdsbolag som ingen efterfrågar och som dessutom saknar risk- och konsekvensanalyser innan beslut. Köerna har blivit längre och efterfrågan på vårdplatser har ökat. Detta är en majoritet som inte har någon plan eller strategi för att stärka vården i Gävleborg.

Centerpartiet har en plan och flera förslag för öka tryggheten

Att höja rösten och vara kritisk är väldigt enkelt gentemot den nuvarande majoriteten som gör så många misstag. Men för att vara trovärdig måste man visa på ett alternativ. Centerpartiet har ett flertal förslag som stärker de som arbetar i vården och för en ökad tillgänglighet.

1. 25% av vårbudgeten till vårdcentralerna senast år 2030

Samtliga statliga rapporter och utredningar pekar på patientnyttan av en stark primärvård. Det bidrar också till ett resurseffektivt vårdssystem. Vi vill därför i ett första steg öka andelen av vårbudgeten till primärvården till 23% och år 2030 hamna på 25%. Efter 2030 önskar vi utvärdera eventuella ytterligare behov av ökad andel. För 2025 ligger Gävleborgs andel till primärvården på cirka 20%.

2. Inför en primärvårdsprincip

Förslaget handlar om att vid varje ekonomisk satsning på sjukhusvård

alltid kompensera med en satsning på primärvården, för att bibehålla samma andel av vårbudgeten. För varje ny krona som tillförs hälso- och sjukvården ska exempelvis 25% automatiskt och ovillkorligen allokeras till primärvården. Detta säkerställer en kontinuerlig och proportionerlig förstärkning av vårdens första linje vid varje ekonomisk satsning. Genom att göra detta riskerar primärvården inte att tappa andel så fort en satsning eller kompensation görs inom slutenvården. Vi vill primärvårdssäkra varje satsning.

3. Fast läkarkontakt som erbjuder kontinuitet

Att Gävleborg antar och jobbar efter Socialstyrelsens rekommendation om 1 100 invånare per heltidsarbetande specialistläkare i allmänmedicin i primärvården. Fast läkarkontakt och fast vårdkontakt var en av Centerpartiets prioriterade frågor i valet 2022. Detta för att skapa kontinuitet och trygghet för medborgarna i Gävleborg.

4. Tillsätt en budgeterad handlingsplan för fler allmänläkare

Idag är bristen på läkare med specialistkompetens inom allmänmedicin (allmänläkare) en flaskhals för att stärka primärvården. Med fler allmänläkare kan vi lättare nå Socialstyrelsens riktvärde för antal patienter per läkare och öka möjligheten till fast läkarkontakt. Det bidrar till bättre kontinuitet, bättre hälsa och minskad dödlighet. Regionen behöver skyndsamt ta fram en handlingsplan som är budgeterad för att säkerställa genomförandet. Handlingsplanen ska också inkludera ST-läkare i allmänmedicin. Fler allmänläkare un-

derlättar även rekrytering av allmänläkare till vårdcentralerna.

5. Inför en primärvårdschef för hela regionens verksamhet

Region Gävleborg är den enda regionen i landet som saknar en sådan. Det behövs för att skapa tydlighet och struktur i organisationen men även för att säkerställa en fungerande primärvård i länet

Varje Söderhamnare och Gävleborgare ska känna trygghet. När hälsocentralen har resurser att möta upp behoven och när du har din fasta läkarkontakt kommer också din specialistvård att kunna ges mer samordnat. När vårdcentralen har tillräckliga resurser kommer mycket ohälsa att kunna förebyggas. Med mer av nära vård kan vårdens resurser nyttjas mer effektivt och behovet av långa sjukresor kommer att minska.

Centerpartiet nöjer sig inte med utredningar eller fina ord – vi kräver handling! Där är vår prioritering tydlig; hälsocentraler och primärvården måste lyftas så att alla i hela länet får en trygg och sammanhållen vård av hög kvalitet.

Magnus Svensson,
Regionråd för Centerpartiet

Betalplaner är vanliga. Vår betalplan är unik.

Genom att fördela dina skogspengar över flera år i en betalplan hos oss får du en ränta som tål att jämföras - eller vad sägs om upp till hela 3%*.

Välkommen att prova vårt räkneverktyg på storaenso.com/skog för att se vad som passar dig!

Andreas Lund
070-250 98 57
andreas.lund@storaenso.com

*Gällande ränta november 2021

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Ditt skogsägande dina mål.

Vi hjälper dig att skapa en långsiktig plan för din skog. Drömmer du om att föra arvet vidare till dina barn? Är skogen din plats för rekreation och friluftsliv, eller ser du den som en ekonomisk investering? Oavsett vad dina mål är, så är det viktigt att du inkluderar dem i din långsiktiga plan.

Mellanskogs skogliga rådgivare och förvaltare kan vara din partner på vägen att uppnå dina mål.

mellanskog.se

Grävningsarbeten Väghyveltjänster Stenkrossning Sorteringsverk Lastbilstransporter

Försäljning av: Sand, grus, singel, makadam, brunnar, vägtrummor, dammbindning, minireningsverk

Anders Berglund 070-398 42 40
bvab@motorskrapa.se

Foto: MSB

Kom och besök beredskapsdagen i Söderhamn 25/9

CFL Söderhamn kl. 12.00 – 19.00

Under beredskapsveckan arrangerar Söderhamn seminarier och utställningar under temat "Du är en del av totalförsvaret". Dagen riktar sig till allmänheten och andra, till exempel företag och organisationer som är viktiga för vår beredskap.

Under dagen kommer flera olika aktörer som på olika sätt är en del av samhällets civila försvar att finnas på plats för att visa och prata om hur vi alla kan bidra till totalförsvaret. Mässhörsålet är indelat i flera zoner: ett föreläsningssprogram med intressanta teman kopplat till kris och beredskap, ett aktivitetsområde där du får prova på viktiga färdigheter, samt en utomhusyta med tält och uppvisningar. På området kommer det att visas upp fordon, utrustning, krismat och annat som är viktigt vid krisituation, där besökare uppmuntras att prova, klämma, känna och samtala. Det finns även möjlighet att köpa beredskapsutrustning och krismat via General Prepper som besöker Söderhamn och visar upp sitt sortiment av produkter.

Seminarier och utställningar

Seminarier kommer att vara korta (20–30 minuter) och innehålla information hur man kan förbereda sig, goda exempel och massor av inspiration.

Exempel på teman:

- Om civilt försvar och räddningstjänst i Ukraina.
- Hur pratar man med barn om kris och krig?
- Livsmedelsförvaring / krismat / vatten / beredskapsodling.
- Beredskap för dig som bor i tätort.
- Beredskap för dig som bor på landsbygd.

Deltagande aktörer: Räddningstjänsten, Civilförsvarsförbundet, Bilkåren, FRO, Röda Korset, Scouterna, ALLiS

(bygdeföreningar), Hemvärnet, Rädda Barnen, Apoteket, FUB, LRF, Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg, Bolaget Söderhamn Nära, Sveriges Veteränsförbund (Fredsbaskrarna Hälsingland), Swedish Rescuers, Utomskogens bygdegårdsförening, Lingbo bygdeförening, Hyresgästföreningen, General Prepper, Hälsinglandsmuseum med flera.

Mer information om dagen här:

<https://www.visitsoderhamn.se/sv/beredskapsmassan-i-soderhamn>

Arrangörer: Söderhamns kommun, HUFV/CFL Söderhamn, Studieförbundet ABF och Studieförbundet Vuxenskolan.

Stabilt elnät i Sverige

Läser den nya rapporten från Energiforsk som släpptes idag. Rapport består av faktaunderlag samt forskning på det svenska elsystemet. Rapporten visar att det svenska elsystemet är fortsatt stabilt, trots stängning av kärnkraftsreaktorer och tack vare stor ökning av vindkraften.

Bland några debattörer så kan man höra att det svenska elsystemet är misslyckat och nedmonterat. Att stängning av kärnkraft och ökad andel sol- och vindenergi har slagit sönder vårt elsystem. I denna forskningsrapport så framgår det att vi idag har en större stabilitet i vårt elsystem än för 10 år sedan.

Jag hoppas att denna forskningsrapport från Energiforsk(*) kommer att hyfsa debatten kring det svenska

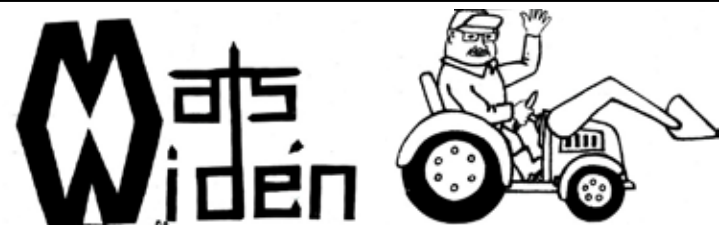
elsystemet... Det kan vara en naiv förhoppning MEN, som sagt, man kan ju alltid hoppas.

(*) detta är Energiforsk. Energiforsk initierar, samordnar och bedriver forskning och analys inom energiområdet. Vi sprider kunskap för att bidra till ett robust, hållbart och konkurrenskraftigt energisystem. Energiforsk är politiskt neutralt och strävar alltid efter objektivitet.

Länk

<https://energiforsk.se/nyhetsarkiv/pressmeddelande-inga-uppenbara-tecken-pa-ett-mindre-stabilt-elsystem/>

Magnus Svensson,
Regionråd för Centerpartiet

BJÖRKVED SÄCKAR

40 l

1,5 m³

Telefon: 070 553 60 01

E-post: matswiden.57@gmail.com

Allt för ditt båtliv - Året om!

Båtar, motorer och tillbehör - vinterförvaring och allt därtill!

Auktoriserade för:

Nygatan 4, Ljusne • 0270-101 80 • www.bathuset.org

Mekonomen
Bilverkstad

- Vi utför service med bibehållna nybilsgarantier
- Reparationer
- Hjulinställning
- Däckomläggning samt försäljning

VERKSTAD
070-376 24 84

Växelgatan 13B, 826 40 Söderhamn

www.tappersbilservice.se

FÖRETAGARE I FOKUS

Söderhamn Nära – stabilitet i vardagen och beredskap vid samhällskriser

När Söderhamn Nära bildades var det för att samla all kommunal infrastruktur under ett och samma tak, för att på så vis stärka verksamheternas förmåga att uppfylla sina samhällsansvar.

Ledordet var "Söderhamn Nära gör vardagen bekväm".

– I dag kan man säga att vi breddat vårt ansvar så att det blir tydligare att vi även ska vara möjliggörare och att vi tar ett ännu större samhällsansvar, säger Gunnar Lidén, kommunikationsansvarig på Söderhamn Nära.

I egenskap av att vara det kommunala infrastrukturbolaget vilar ett stort ansvar på att den kommunala infrastrukturen alltid fungerar som den ska. För att snabbt kunna vara på plats vid en händelse som på ett eller annat sätt stoppar leveransen av någon funktion finns det personal som snabbt kan vara på plats.

– En stor del av vår tekniska personal har beredskap och oavsett vilken tid på dygnet eller dag på året kan någon av

vår beredskapspersonal snabbt vara på plats för att påbörja reparationsarbetet, säger Gunnar Lidén.

I vardagen arbetar Söderhamn Nära med att skapa och bibehålla en infrastruktur som är stabil och trygg för alla invånare och verksamheter i Söderhamn, ett arbete som fortgår även om det sker en allvarlig händelse eller kris.

I händelse av en kris

Vid en större samhällskris är det avgörande att Söderhamn Nära upprätthåller de funktioner som är nödvändiga för kommunens trygghet och välfärd. Precis som under normala förhållanden ansvarar Söderhamn Nära för alla sina tjänster och uppdrag och arbetar målmedvetet för att dessa ska fungera

Marcus Sandberg, säkerhetschef och Gunnar Lidén, kommunikationsansvarig på Söderhamn Nära.

så störningsfritt som möjligt även under pressade förhållanden.

– Vårt uppdrag är att förebygga störningar och snabbt kunna begränsa

effekterna om något oförutsett inträffar. Vi har beredskap för att agera även under svåra omständigheter och vid höjd beredskap inom kommunen,

säger Marcus Sandberg, säkerhetschef på Söderhamn Nära.

Med fokus på en robust och säker infrastruktur investerar Söderhamn Nära både tid och resurser i att framtidssäkra sina system. Syftet är att alltid kunna stötta samhället – oavsett vilka utmaningar som uppstår och vara en trygg partner för invånarna när det verkligen gäller.

Vi har alla ett ansvar

Alla invånare i Söderhamns kommun är också en viktig del i arbetet med att stärka samhällets motståndskraft. Att ha en egen hemberedskap, till exempel mat, vatten och andra nödvändigheter för minst sju dagar, gör stor skillnad vid en kris.

– Genom att kombinera egen beredskap med vårt ständiga förbättringsarbete inom krisberedskap, kan vi tillsammans säkerställa att Söderhamn är väl rustat inför framtida samhällsutmaningar, säger Marcus Sandberg.

Söderhamn Nära

Hälsa & Skönhet i Söderhamn

**Gunilla's
FOTVÅRD**

Gunilla Brolin
Med. Fotvårdsterapeut

Styrmansgatan 4 B, 826 37 Söderhamn
Tel: 070-774 48 90

Sjukgymnastkonsult

Hans-Åke Hansson Leg. sjukgymnast

Behandling • Träning • Akupunktur

Individuellt utprovade skoinlägg

Du är välkommen med eller utan remiss oavsett vilken hälso-central du tillhör. Landstingets högkostnadskort & frikort gäller

Styrmansgatan 4 B, Söderhamn (i Sportgyms lokaler)
Boka tid/frågor? Ring 0270-107 10 • www.sjukgymnastkonsult.se

Lillemors Massage

& Hjälp
Harmoni

NU ÄVEN MEDICINSK LASERTERAPEUT

Diplomerad Medicinsk Massageterapeut
070-509 93 51 www.horselharmoni.se
Grengatan 1, 826 37 Söderhamn

**Kom och sjung
GOSPEL!**

Var: I Vågbrokyrkan

När: Varannan söndag kl 17.30–19.15 Start 7 september

Vem: Alla som vill vara med!

Anmälan: Behövs inte, kom som du är!

Kostnad: Gratis!

Frågor: Besvaras av
körledare Ewa Monikander,
tfn 072-713 51 53

Svenska kyrkan

Norråla-Trönö församling

CAR DETOX

För ett enklare
liv på väg!

Fordon & Biltjänst
Komplett servicecenter
0270-132 52

Fikasugen!

Välkommen till oss på en klassisk mörmorsfika, lunch eller en smarriga macka, oavsett vilken kostprofil du har. Vi har hembakt fika och bröd med och utan gluten, laktos och mjölkprotein. Även rawfood och vegan.

Sitta utomhus, ta med hem eller hämta utanför, boka eget rum eller bara titta på konstgalleriet?

Välkommen, vi fixar det mesta!

CAFÉ RÅDIS

Fd Rådhuskonditoriet, Oxtorgsgatan 21, Söderhamn, tel 076-112 2457
Öppet mån-fre 8-18, helgdagar 10-16. Öppet alla dagar utom midsommarafton och midsommardagen

Politiken behöver historisk kunskap

Jag kan känna att både så kallad sakpolitik och fluffiga politiska visioner saknar både helhetsperspektivet och verklighetsförankring.

Jag är mer intresserad av hur politikerna vill att samhället mer grundläggande och principiellt bör organiseras. Hur ska balansen vara mellan personlig frihet och statens ansvar för att skydda både våra mänskliga rättigheter och vår sociala trygghet? Hur mycket ska samhällsutvecklingen styras uppifrån av politiska beslut?

Sådana resonemang kräver insikter kring vad som påverkar samhällsutvecklingen och jag tror att man har stor nytta av att studera historien. Det är också värdefullt att jämföra Sverige med andra länder.

Lars Trädgårdh har ju fått ett omdiskuterat uppdrag att skapa en nationell kulturkanon. I sommar har jag haft tid att läsa boken han skrev tillsammans med historikern Henrik Berggren, *Är svensken människa?* På ett mycket intressant sätt förklarar de hur Sverige kunnat bli ett land där individens frihet länge varit starkare än på andra håll, samtidigt som vi accepterat att staten haft en stor makt.

Ofta säger vi att Socialdemokraterna till största delen har skapat det välfärdssamhälle vi har idag, men de två författarna hittar orsaker flera hundra år tillbaka, sådant som också gjorde att socialismen fick en annorlunda inriktning än i andra länder.

Sverige har aldrig haft livegna bönder utan i princip självägande. Reformationen förde över makt från kyrkan till staten och en speciell svensk luthersk teologi och kultur utvecklades, inte helt lik luthersk tradition i andra länder.

Författare som Erik Gustaf Geijer och Carl Jonas Love Almqvist propagerade för en liberal individuell friheten redan i mitten av 1800-talet. De tänkte att staten skulle vara en garant för den friheten.

I princip försvarade de friheten både för män och kvinnor, men i deras tänkande hade kvinnorna fortfarande ansvar för barnen. På 60-70-talet drev feminister och andra omständigheter på en utveckling där samhället fick större ansvar för barnens uppfostran, framför allt genom förskolans utbyggnad.

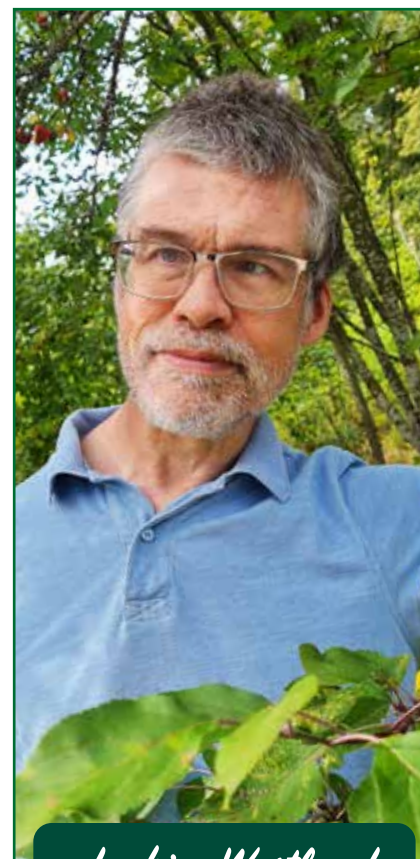
På 80-talet växte kritiken mot välfärdsstaten som tagit bort det mänskliga i vårt sätt att ta hand om varandra, förutom att individens rätt att forma sitt eget liv inte var särskilt stor. Under de närmaste decennierna därefter genomfördes avregleringar på flera områden till förmån för privata alternativ, men begreppet civilsamhälle etablerades också, att föreningslivet och ideella insatser har en viktig roll att fylla i ett mer mänskligt välfärdssamhälle.

Familjens roll har hos Trädgårdh och Berggren en avgörande roll för samhällsmodellen. De jämför Sverige med USA och Tyskland. I Sverige har staten och individerna samverkat för att minska familjens betydelse. I USA har både individens frihet och familjens funktion försvarats från statens inblandning. I Tyskland har staten haft stort inflytande över välfärdsstaten, men genom att lägga ansvar på familjen, på individernas bekostnad, förstås i första hand genom att begränsa kvinnors frihet.

Boken visar för mig framför allt att Sverige inte styrs av några naturlagar. Ett samhälle kan fungera på olika sätt och vi som vill förbättra förhållanden har nytta av att studera hur det fungerar i andra länder.

Eftersom den svenska samhällsutvecklingen på många sätt är unik, är det inte konstigt om nysvenskar varken förstår hur Sverige fungerar eller tycker att det i alla delar är världens bästa system. Människor med annan erfarenheter kanske inte kan känna samma förtroende och lojalitet för samhället, som varit självklarheter för oss.

Det betyder inte att vi ska överge det som fungerar bra, men inse att vi åter behöver fundera över grundvalarna för hela vårt samhällsbygge. Det tycker jag är politikernas viktigaste uppgift.

Joakim Westlund

Tillsammans bygger vi framtidens gröna Söderhamn

När Söderhamn framtidsbygger blir Storgrundet havsvindpark ett nyckelprojekt. Med en årlig elproduktion som motsvarar drygt hälften av elanvändningen i hela Gävleborg skapar vindkraftparken ringar på vattnet som når långt bortom ren, förnybar el till samhället och företagen här. Vindkraften möjliggör också en lång och cirkulär värdekedja av nya verksamheter: produktion av vätgas, e-bränsle för transportsektorns omställning, lokal matodling samt andra restströmmar av värde för befintlig industri och nyetableringar.

Följ med på resan – läs mer om Storgrundet havsvindpark här:

**Söderhamns
presentkort!**
Enkelt att ge
– lyxigt att få

Handel
Söderhamn

Bygdens virke till bygdens sågverk

En lokal skogsaffär bidrar till tillväxt i ditt närområde, där din skog växer. Samtidigt ger våra specialsортiment ditt virke ett högre värde och ett nytt liv i hållbara produkter.

Låt oss tillsammans se över dina möjligheter för en välskött skog och en ljus framtid för både dig och din skog!

Claes Ringman
Virkesinköpare
073-271 36 60
claes.ringman@rundvirkeskog.se

Rundvirke Skog

Teckna månads-
kort hos oss och
få **50%** på
första månaden.
Gäller köp 14-21/9.

Björnängsvägen 2 • www.ekfriskvard.se

Snart är sommaren här!

Vi har utrustning för att underlätta sommarens jobb

Vi tillverkar och säljer bl.a
planeringsskopor, avjämningsbalkar,
pallgafflar, betongblandare, plogar och sandspridare.
Vi säljer slitdelar till skopor och plogar.
Vi reparerar skopor och plogar.
Vi utför legosvetsning.

Redskaparna
Sockenvägen 31, 826 61 Söderala
Tel: 0270-28 73 50
Bengt Jansson 070-516 38 33
Redskap för entreprenadmaskiner: www.redskaparna.se

TAKE-AWAY MATLÅDOR LUNCH CATERING

MATVAGNEN

Mån-Fre
11.00 - 14.00

Telefon
0707-47 47 61

HOLMEN

Johan Lyden
Virkesköpare
070-561 63 73
johan.lyden@holmen.com

LÅT SKOGSÄGARGLÄDJEN VÄXA

Med oss kan du prata skog, goda virkesaffärer och andra glädjeämnen.
Hör av dig till mig när du behöver någon som hjälper till att förverkliga dina mål med din skog.
Läs mer på holmen.com/skog

Trygga, kunniga och personliga

Lång erfarenhet, lokal kännedom och trygghet gör att vi idag är Sveriges snabbast växande mäklare. Vi hjälper dig att sälja din nuvarande bostad. Kontakta oss så berättar vi mer!

**Länsförsäkringar Fastighetsförmedling
Söderhamn**

Köpmangatan 11, 826 30 Söderhamn
0270-124 00
soderhamn@lansfast.se

**Länsförsäkringar
Fastighetsförmedling**

Kyrkovalet den 21 september - din röst är viktig

Detta nummer av Centersyn har temat Trygghet och vad passar väl bättre då än att skriva om att vi snart har ett val till Svenska kyrkan.

I hundratals år har kyrkan stått mitt i byn som en symbol för trygghet. En plats där man sökt skydd i ofred, samlats för gudstjänster och fått samhällsinformation på den tiden då prästerna hade som uppgift att berätta för församlingsborna vad som beslutats i landet. Inte minst dryftade man dessutom vad som hänt och skett i socknen på kyrkbacken.

I Söderhamns kommun har vi många kyrkor, de äldsta i Söderala och Trönö, båda med anor från 11-1200-talen. Det är hisnande att tänka sig allt som hänt under nästan tusen år.

Vad gäller valet?

-Det är viktigt att du röstar i kyrkovalet som pågår under tiden 8-21 september. Du kan då påverka vilken verksamhet Svenska kyrkan ska ha i din församling.

Det är tre val på en gång

Kyrkofullmäktige (vit valsedel) styr församlingens verksamhet. Församlingens främsta uppgift är att fira gudstjänst och bedriva diakoni, undervisning, mission och barn- och ungdomsverksamhet.

Stiftsfullmäktige (rosa valsedel) styr det lokala stiftets arbete. Vi tillhör Uppsala stift. Stiftets främsta uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingens liv i stiftet.

Kyrkomötet (gul valsedel) är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Kyrkomötet beslutar i frågor som handlar

om kyrkoordningen och frågor som rör Svenska kyrkan i hela Sverige.

Vem får rösta och var röstar man?

Du som är 16 år och medlem i Svenska kyrkan får rösta.

Du bör ha fått ett röstkort med posten senast den 3 september. I röstkortet står det var du ska rösta på valdagen, där står vallokalens namn, adress och öppettid. Du kan bara rösta i den vallokal som du tillhör på valdagen.

Förtidsröstning innebär att du kan rösta före valdagen eller att du kan rösta någon annanstans än i din vallokal till exempel om du är bortrest på valdagen. Förtidsröstningen har startat den 8 september och pågår fram till och med valdagen den 21 september. Du måste ha med dig ditt röstkort och kunna bevisa att du är du.

Inga politiska partier i kyrkovalet

I kyrkovalet finns inga politiska partier som i riksdagsvalet, utan i stället använder man sig av nomineringsgrupper. Vissa av dem har dock samma namn som riksdagspartierna. I många församlingar finns lokala nomineringsgrupper. Det är personval och du kan rösta på upp till tre kandidater genom att kryssa i deras namn på valsedeln. Dina kryss ökar deras möjlighet att bli valda. Detta gäller i de tre olika valen.

Kyrkofullmäktigevalen i Söderhamn I Söderhamn hanteras valsedlarna lite olika i de olika pastoraten. I Norrala Trönö pastorat har man en opolitisk samlingslista medan Centerpartiet i Söderala pastorat har en egen lista. Därför presenteras de lite olika här i tidningen. Även i Söderhamn - Sandarne har man en opolitisk samlingslista. Som i alla val är det viktigt att du nyttjar din demokratiska rättighet och går och röstar!

Redaktionen har sammanställt texten från några olika källor

Stå upp för ljuset när mörkret hotar!

Centerpartiet har av tradition varit engagerat i allt som gäller kyrkans arbete på olika nivåer. Visste du t ex att det är tack vare Centerkvinnornas arbete i kyrkomötet och riksdagen vi fått kvinnliga präster? Du hittar centerpartister i såväl Kyrkomötet (kyrkans riksdag), i stiftsfullmäktige (kyrkans regioner) och i pastoraten (kyrkans kommunfullmäktige).

I församlingarna finns Församlingsråd, sammansatta av personer som tillsammans med kyrkoherden ska föreslå och besluta om församlingens verksamhet och skapa förutsättningar för den.

En röst på Centerpartiet är – i alla val – en röst för att stå upp för:

- Medmänsklighet – vi bekämpar allt som förmiskar människor.
- Hållbarhet – vi värnar skogen, jorden, vattnet och klimatet.
- Frihet – vi låter människor få leva som de vill, älska vem de vill, utan hot, hat eller hån.

Centerpartiet arbetar för att Svenska kyrkan skall vara en kyrka för alla! Oavsett om du är djupt religiös eller är om du går i kyrkan bara någon gång ibland och inte kan rabbla budorden och evangelisterna är Centerpartiet ett val för dig!

Berit Magnusson

Centerns egna lista i Söderala pastorat

För Söderala pastorat går Centerpartiet även denna gång fram med en egen lista. Valsedeln innehåller 9 namn, där samtliga har stor erfarenhet och ett brinnande engagemang för kyrkligt arbete. Här intill presenterar sig de tre första namnen på valsedeln.

1. Åza Johansson Bergvik

Jag älskar politik och brinner för arbetsmiljön, kyrkogårdar, personal och för barnens framtid. Kyrkan kan göra så mycket för bygdens gemenskap om alla får sin röst hörd. Jag vill och kan vara den rösten som en facklig representant i pastoratet.

2. Sandra Dewerud Mohed

Mitt stora intresse är att vistas i naturen och följa årstiderna. Jag tycker om att röra på mig och vandra gärna. Ett annat intresse är fåglar och då särskilt ugglor och andra rovfåglar. Delar av min fritid till används också till det samhällsengagemang jag har för landsbygdsutveckling, demokrati och mänskliga rättigheter. Jag engagerar mig i kyrkan för att jag har ett stort intresse för människor, existentiella frågor och trosfrågor. Svenska kyrkan är en samhällsaktör som möter

människor i livets alla olika skeenden och situationer. Jag vill vara med och bidra till att skapa trygga mötesplatser för människor att mötas på och dela tankar om liv och tro. Det finns också en ofrivillig ensamhet i alla åldrar som vi tillsammans behöver försöka att motverka. Ytterligare en hjärtefråga är landsbygden och att vi fortsätter verka för att vi ska kunna vara kyrka över hela Sverige.

3. Carine Östlund Söderala

Mina intressen är inredning, gamla ting och att vara volontär. Jag engagerar mig i kyrkan för att det är en orolig tid som vi lever i. Därför känns kyrkan väldigt viktig nu till tröst och hjälp för oroliga medmänniskor.

Övriga kandidater som ställer upp:

4. Ove Söderholm Söderala

5. Sixten Edlund Mo

6. Ann-Katrin Engblom

Holmsveden

7. Anita Landin Ljusne

8. Alvar Magnusson Söderala

9. Berit Magnusson Söderala

Norrala-Trönö församlings framtid

I Norrala Trönö pastorat har man en gemensam opolitisk samlingslista.

De två översta kandidaterna på den listan är Hans Ringshamre och Jan-Eric Berger. De övriga kandidaterna finner du på avbildningen av valsedeln.

1. Hans Ringshamre

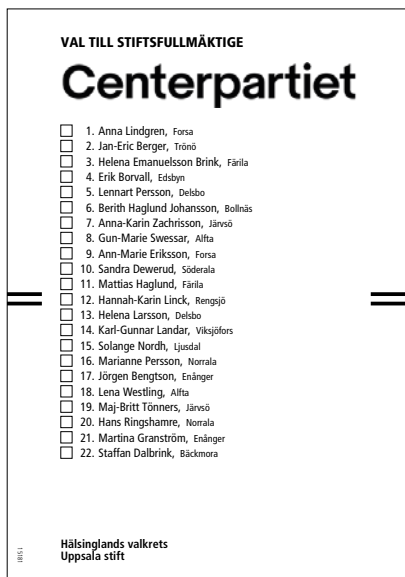
Jag vill ha en öppen kyrka som finns till för alla människor i vårt samhälle. Vi måste satsa mer på barn- och ungdomsverksamhet och skapa aktiviteter med våra föreningar i Norrala - Trönö. För mig är även musik och körverksamhet viktigt i vår verksamhet.

2. Jan-Eric Berger

Lokalt anser jag att församlingens främsta uppgift är att fira gudstjänst och bedriva diakoni, undervisning och mission. Körverksamhet och arbetet bland barn och unga ser jag som mycket viktigt.

Valet till Stiftsfullmäktige Uppsala stift

Kandidater från Söderhamn till Stiftsfullmäktige Uppsala stift från Hälsinglands valkrets som nominerats av Centerpartiet är:

2. Jan-Eric Berger Trönö

10. Sandra Dewerud Söderala

16. Marianne Persson Norralla

20. Hans Ringshamre Norrala

Kandidater till Kyrkomötet

Kandidater till Kyrkomötet från Trossamfundet Svenska kyrkan Uppsala stifts valkrets som nominerats av Centerpartiet är:

4. Jan-Eric Berger Trönö

24. Hans Ringshamre

Soderhamn

Berger toppkandidat till stiftsfullmäktige

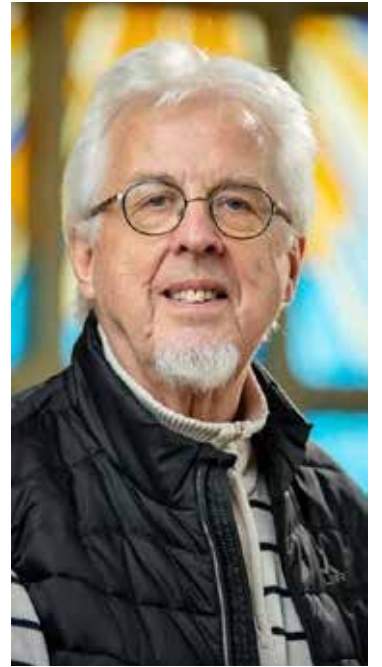
Jan-Eric Berger från Trönö är på andra plats på centerns stiftsfullmäktige lista i Hälsingland. I dag är han förste vice ordförande i stiftsfullmäktige. Centern har idag nio platser i stiftsfullmäktige. Berger är på fjärde plats i kyrkomötest-listan. Centern har idag fyra platser i kyrkomötet.

-Vi lever i orostider och vi lever i en värld där mäktiga män hotar, hatar och hånar, säger Jan-Eric Berger. Därför måste vi stå upp för ljuset när mörkret hotar. Centerpartiet har mer än i hundra år stått upp för alla människors lika rätt och värde, för småskalighet och självbestämmande. Vi vill ha ett samhälle som utvecklas ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart.

- Jag jobbar för medmännisklighet. Det innebär att vi bekämpar allt som förminskar människor.

- Vi inom Centern arbetar för hållbarhet. Det innebär att vi värnar om skogen, jorden, vattnet och klimatet.

-Vi jobbar också för frihet, vilket innebär att vi låter människor få leva som de vill, älska vem de vill utan hot, hat eller hån.

Jag tycker att alla ska gå och rösta i kyrkovalet för då kan de påverka vilken verksamhet Svenska kyrkan ska ha i sin församling.

HÅLLBAR UTVECKLING

Florsjön får hjälp med algblomning

Florsjön i Hälsingland är en uppskattad plats för både fiske, bad och friluftsliv. Men under senare år har algbloomning blivit ett allt större problem. När vattnet blir grumligt påverkas både djurlivet i sjön och människors möjlighet att använda den. För att möta den här utmaningen driver nu Mo fiskevårdsområdes-förening ett projekt med målet att förbättra vattenkvaliteten och skapa en friskare sjö.

Ordförande i föreningen är Lars Stål och sekreterare är Raimo Kapraali. Det är Raimo Kapraali som leder det praktiska arbetet.

Projektet är i första hand ett fiskevårdsprojekt där man använder en metod som kallas biomanipulation. Det innebär att man medvetet förändrar balansen i sjöns ekosystem genom att minska mängden viltfisk, framför allt mört och braxen.

Hur ska det funka

Bakgrunden är enkel men viktig att förstå. Vitfisksen livnär sig på djurplankton, och djurplankton äter i sin tur växtplankton. När det finns för mycket mört och braxen äts stora delar av djurplanktonen upp. Då blir växtplankton fler, vilket gör vattnet grumligt och ökar risken för algblomning. Samtidigt får rovfiskar som abborre svårare att klara sig eftersom de är beroende av klart vatten när de jagar. Vitfisksen däremot klarar sig bra i grumliga vatten. Genom riktat fiske tas stora mängder vitfisk upp ur sjön. När de blir färre får djurplankton bättre förutsättningar att växa till. Resultatet blir att växtplankton minskar, vattnet blir klarare och sjön återfår en bättre balans. Den här förändringen gynnar också rovfiskarna. En ung abborre lever till stor del på djurplankton och får bättre villkor när

konkurrensen minskar. På sikt väntas det här ge starkare bestånd av rovfiskar, vilket i sin tur även det bidrar till att hålla vitfiskerna nere.

En positiv bieffekt av fiskevårdsarbetet är att även vi som badar får njuta av klarare vatten.

Kontinuerlig uppföljning

Arbetet med Florsjön är ett exempel på hur relativt enkla åtgärder kan ge stor effekt när de görs systematiskt och följs upp över tid. Fisket sker under bestämda perioder och resultatet kontrolleras med provtagningar. På så sätt går det att följa hur balansen i sjön förändras och justera åtgärderna vid behov.

Tydligt mål

Projektet är fortfarande i ett tidigt skede men engagemanget i bygden är stort. Föreningen samverkar med markägare och andra aktörer kring sjön, och många följer med intresse händelseutvecklingen. Förhoppningen är att arbetet ska ge märkbara resultat redan inom några år.

Målet är tydligt - en friskare sjö med klarare vatten, starkare fiskbestånd och minskad risk för algblooming. Om det lyckas blir Florsjön inte bara en bättre plats för fiske och friluftsliv, utan också ett exempel på hur lokala insatser kan göra skillnad för miljön.

Ordförande Lars Stål på väg ut på Florsjön med föreningens 45 meter långa ryssja. Redskapet används i arbetet med att minska mängden vitfisk i sjön.

Utsikt över ryssjan i Florsjön med
berget Börsen i bakgrunden.

Sekreterare och projektledare Raimo Kapraali med en av de gösar som sätts tillbaka i sjön efter att ryssjan vittjats och mört och braxen stannar i båten.

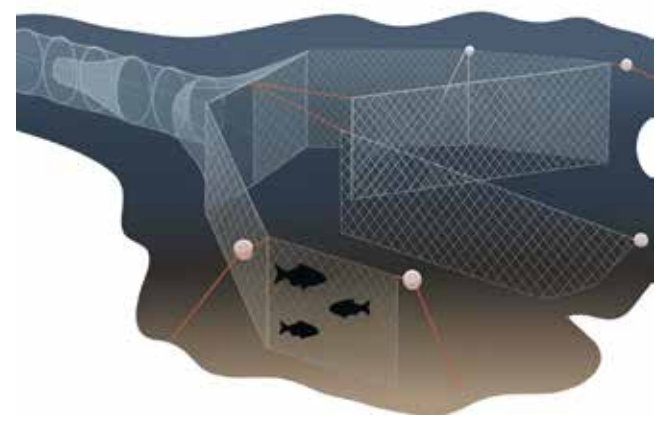

Illustration av en ryssja som leder in fisken via närtarmar till fångstrummet.

I huv'et på en CENTERPARTIST

Centern har fått en ny partiledare, Anna-Karin Hatt, vilket har inneburit att partiet, åtminstone när detta skrivs, har ökat i opinionsundersökningarna. Det var ett byte som tyvärr var helt nödvändigt. Jag röstade på Demirok den gång det begav sig, jag tyckte att han verkade vara både kompetent och trevlig. Men uppenbarligen räckte det inte, både namn och bakgrund, Turkiet, var en belastning som tydligen blev för stor.

Bara namnet, Anna-Karin, ger helt andra associationer i ett land som har blivit alltmer kluvet.

Jag är inte ensam om att ha stora förväntningar på Anna-Karin Hatt och hoppas att hon skall kunna föra Centern till nya framgångar, först i kyrkovalet och sedan att hon kan skapa en nytändning inom partiet. Det finns många frågor att ta tag i.

SD har kommit ut med en s.k. Vitbok (utgiven endast i 100 ex), där man redovisar en mycket stor förändring från ett parti med värderingar som närmast för tanken till Hitlertyskland till dagens parti med "helt svenska" värderingar. Bakgrunden är naturligtvis att man inte längre bara vill var ett stödparti, man vill gärna se sin partiledare som nästa statsminister. Så tror jag inte att det blir, men risken finns att man kommer att ingå i en eventuell kommande regering. Lite skrämmande tycker jag, bland annat med tanke på de så kallade "trollkontona" i föl. SD är inte ett parti som andra. Jag tror

nog att Ebba B gärna blir "kungamakare", hon har ju lobbat för SD förr.

Temat för det här numret av Centersyn är Trygghet. Ordet Trygghet kan ha många betydelser. Det kan handla om den egna hälsan, ekonomin, om vad som händer i världen i stort och i den vardag vi lever i. Där har vi sedan länge sett hur priserna på det mesta stiger och många har allt svårare att få pengarna att räcka till. Jag har lärt mig ett nytt ord, "krympflation", som innebär att exempelvis ett halvkilos kaffepaket minskat i vikt och att sillburken är lättare medan priset på förpackningen är samma som tidigare, eller t o m högre. Det tycker jag är ett dj-a sätt. Det är ärligare att säga som det är, inflationen äter upp våra pengar.

Detta tillhör den "lilla" världen, det känns svårt men ändå hanterbart. Vi bor i en demokrati och kan rösta bort regeringen om vi vill. Det blir svårare med den "stora" världen.

I mina sparade tidningsurklipp från september 2024 läste jag Carl Bildts inlägg på X, där han liknar Netanyahu vid Putin. Den dåvarande utrikesministern höll med.

Jag har haft svårt att kritisera Israel. Född på 30-talet såg jag bilderna från Hitlers förintelseläger under Andra världskrigets slutskede och har faktiskt med viss beundran följt Israels utveckling, en demokrati omgiven av diktaturer.

Men det som händer i Gaza-Palestina är

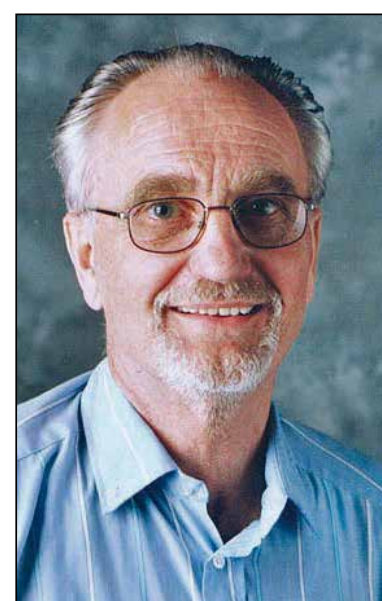
svårt att ta in. Människor dör av bomber och svält. 80-90 % av alla byggnader är förstörda eller skadade. När detta skrivs planerar man ockupation av Gaza stad, eventuellt av hela Gaza-remsan. Jag har beundrat Israel, men inte nu längre.

USA är även det ett land jag tyckt varit fantastiskt och fortfarande i mycket är. Man har räddat Europas demokratier i två världskrig och varit ledande inom forskning och vetenskap på många områden och haft flera presidenter som jag respekterat. Nixon, och definitivt Trump, var och är undantag.

Nu slår dock Trump alla rekord i dumhet och faktaresistens när han beslutar att växthusgaser inte skall klassas som hot mot miljön. Om det här går igenom är USA inte en demokrati längre. Det har jag nog inte trott skulle kunna hända. Hitler stal demokratin i Tyskland på 30-talet. Man kan undra om det är vad Trump håller på att göra med USA nu.

- Utvecklingen av kriget i Ukraina skrämmer. Mötet mellan Trump och Putin visar vem av de båda som har övertaget. Och det är inte Trump. - Världen känns otryggare än på länge.

En tidningsrubrik i somras: "Värmekupol bakom exceptionella värmen i Europa, nästan 47 grader i Portugal". Här hemma har vi haft 30 grader i sommar. Inte bara hos oss utan även uppe i Tornedalen. Jag tror att de

ALVAR MAGNUSSON (C)
Sund, Söderala

alla flesta inser att klimatkrisen är "på riktigt", men ändå, i Almedalen var det bara två partiledare som pratade om den, Centerpartiet och Miljöpartiet. Skrämmande. Sverige borde var ett föregångsland i EU när det handlar om miljöfrågor.

I stället verkar vi snart vara på Trump-nivå - "drill, drill".

Din elektriker

en del av bravida

www.elia.x.se • Tel 0270-160 00

DIN LOKALA ELINSTALLATÖR

VI HJÄLPER DIG MED ALLT INOM EL!

- FELSÖKNING OCH REPARATION
- RENOVERING OCH NYBYGGNATION
- SERVICE OCH UNDERHÅLL
- LADDBOXAR
- SOLCELLER

RHEL
INSTALLATIONER

☎ 073 845 05 75

DITT PROFFS PÅ ELINSTALLATIONER.

EL - TELE - DATA - LARM

Box 224 • 826 25 Söderhamn • Tel 0270-100 73

HEDINS BYGG

Spruthusgränd 13
826 50 Söderhamn

Tel
070-581 33 99

Eldsjälen Kenneth Mårtensson – självklart att hjälpa andra

Jag träffar ordförande för Röda Korset i Söderhamn, Kenneth Mårtensson, i deras second hand-butik på Skolhusgatan 3 där han tillbringar den mesta av tiden. Över en kopp te berättar Kenneth om sin bakgrund och hur han bidragit till Röda Korsets engagemang i stan. Han framhäver inte sin roll, för han hjälper inte andra för att få något utan som han lärde från sina föräldrar: "Det är självklart att hjälpa om man kan hjälpa!"

Kenneth började sin karriär på tekniska högskolan i Linköping för att sen hamna inom energiproduktion i Uppsala och Sala Heby där han verkade under sin yrkesverksamma tid. Efter det vände han sig som ideellt arbetande till konsumenterna och engagerade sig i solenergi. Han startade en ekonomisk förening i Sala Heby och tillsammans med 250 medlemmar byggdes 7 solesanläggningar. Tillsammans med Österfärnebo Folkhögskola höll han kurser i Österfärnebo och slutligen hjälpte han också ett större antal hushåll att köpa in solpaneler till sina villatak. Samtidigt hjälpte han också till med ett biståndsprojekt i Kenya med syftet att förse byborna med vatten med hjälp av solel. Han har avsat sig betalning för sina insatser och bett att man istället har gett bidrag till bland annat Mutomoprojektet i Kenya.

Söderhamn och Röda Korset

2017 hamnade Kenneth i Söderhamn och började hjälpa till med läxläsning i Röda Korsets regi. Röda Korset hade han kommit i kontakt med redan medan

han bodde i Uppsala. Innan han visste ordet av så satt han i styrelsen för organisationen och vips så var han ordförande för Röda Korset i Söderhamn.

Med hjälp av Kenneths engagemang utökades verksamheten med aktiviteter för individer som har svårt att komma in i arbetslivet, fixarhjälp som till exempel gräsklippning, måltidsvän och läxläsning i en ny lokal. På måndagar får man livsmedel från en butik som blir till frukostar för behövande. Till hjälp med verksamhetsutvecklingen har Kenneth haft ett team bestående av volontärer och anställda i samarbete med Arbetsförmedlingen. Viktigt i detta sammanhang är att han och hans fru Agneta är och har varit så nära verksamheten.

Trygghet enligt Kenneth

När jag frågar om "Trygghet" så svarar Kenneth att han ser det trefalt:

Personlig säkerhet är det första omedelbara svaret. För det andra är det ekonomisk trygghet – man behöver ett jobb eller ha en utbildning på väg mot ett jobb. Och sist men inte minst planer-

barhet. Det ska finnas en framtid som man kan se an, samt att man ska kunna lita på politiker, media och information. Tillförlitlighet! Han sammanfattar också att "om mina barn har det bra så är jag trygg".

Återbruk

I samtalet kring Röda Korsets verksamhet kommer vi in på hållbar utveckling och återbruk. Vi sitter i second hand-butiken där tanken är att sälja bra grejer billigt. Kenneth menar att vi producerar alldeles för mycket och återbrukar för lite. För kommande generationer ska det ses som en självklarhet med återbruk. Han berättar om unga tjejer som kommer och köper second hand-kläder för att få unika kläder. Köper man dem nya så har ju alla likadana efter-

Kenneth Mårtensson är en fantastiskt human person som är underbar att samtala med. En riktig eldsjäl!

som modet predikar vilka kläder som ska bäras för tillfället. De berättade att de köper alla sina kläder utom underkläderna på second hand! Att det dessutom är billigare gör ju inget. De här tjejerna är viktiga ambassadörer för sina kompisar.

Samvaron enormt viktig

Samvaro – social hållbarhet – är en viktig komponent. Många av de äldre kunderna kommer på morgonen för att träffas och sitter och fikar och pratar i bortåt tre timmar. Många hjälper varandra på olika sätt. Träffpunkten är viktig menar Kenneth.

Ensamheten hos äldre belyser Kenneth med hur många i äldreården upplever att de inte blir lyssnade till. Han har gett många sitt öra och vet att de knappa resurserna i vården inte räcker till för att personalen ska hinna höra de äldres berättelser. Kan du bidra där?

Det är sällan man möter en så genuint god och varm människa som vill alla väl. Han har många berättelser och anekdoter på lager. Gå in på Röda Korsets second hand-butik och prata så får ni se vad jag menar. En riktig ELDSJÄL!

Text och foto:
Mats Leivig

I Röda Korsets butik köper såväl gammal som ung återbrukade kläder och saker. Kenneth bjuder folk att stiga in och fynda.

Lina
Frisör

Tove
Frisör

Emma
Frisör & perukspecialist

Karolina
Massör

Söderala Salongen
Söderala

Tel. 0270-426 085
bokadirekt.se

Perukhjälpen
Söderala & Hudskivall

Tel. 070-220 22 83
www.perukhjälpen.se

Din lokala leverantör av hemelektronik och luftvärmepumpar

euronics

Kungsgatan 9, Söderhamn • 0270-70035
Må-fr 10-18, lör 10-14

BERGVIKS AUKTIONSTJÄNST A.B.

BERGVIKS AUKTIONSTJÄNST

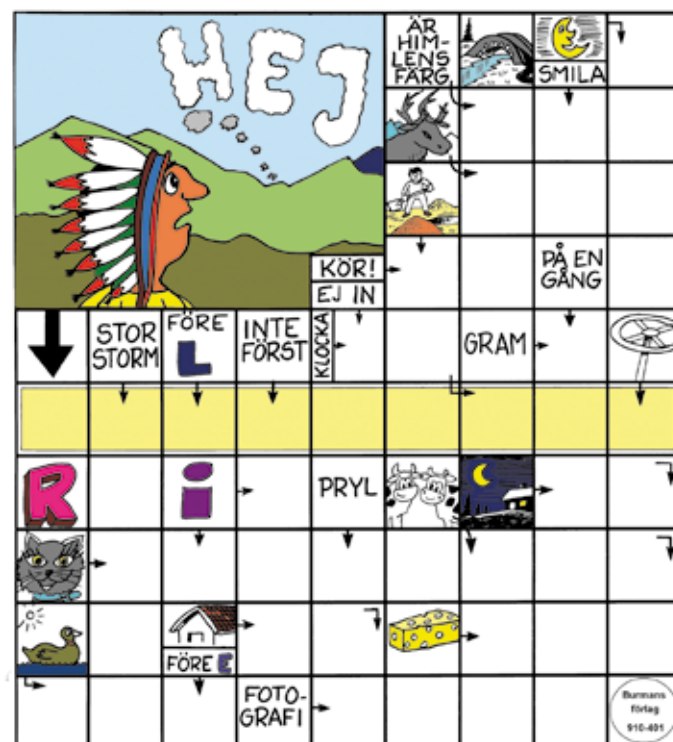
SÄLJ PÅ HÄLSINGLANDS STÖRSTA AUKTIONSHUS

RING LENNART 076-102 65 82

VARIANT KÖPCENTER, BERGVIK
www.auktionstjanst.se • info@auktionstjanst.se

Handla gärna lokalt

Nu har jag fyllt i Livsarkivet, för min familjs skull.

Skulle något hända mig kommer Livsarkivet att vara till stor hjälp för mina anhöriga.

Trädgårdsg 15, Söderhamn
0270-157 35 – dygnet runt!
www.edbergs.se

Ammunition för jakt och tävlingsskytte

Söderala • Tel. 070-516 38 33

Vi servar din utemiljö

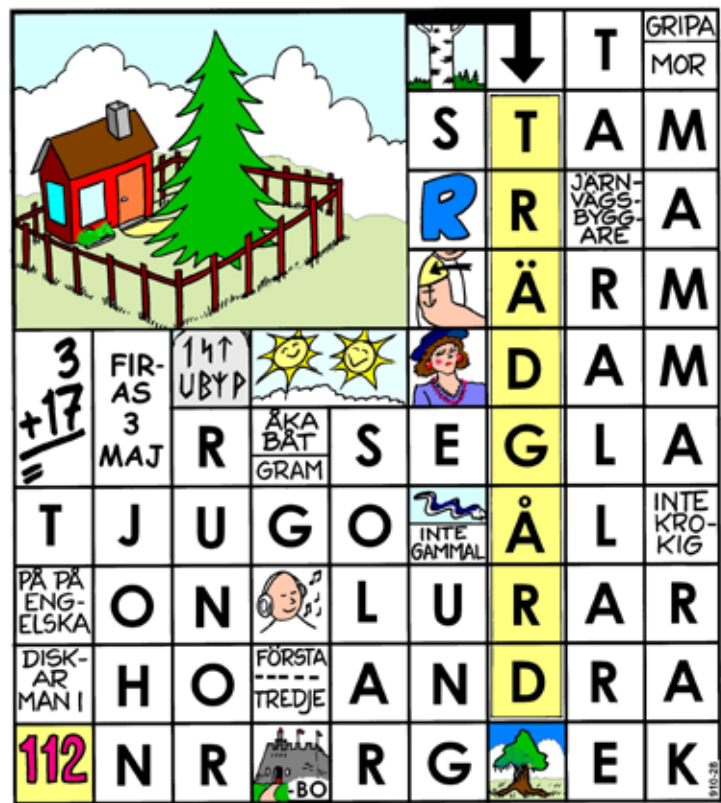
För info och offert, ring Johan
070-316 86 19

Stenus
Fastighetsservice AB

Vi gör jobb i hela Hälsingland – för företag och privatpersoner!

GLÖM INTE ATT RÖSTA I KYRKOVALET 8-21 SEPTEMBER!

KRYSSLÖSNINGAR

AR ECO LOG SWEDEN I SÖDERHAMN ETT	BOG-SERA	MAJORITETEN AV SÖDERHAMNS BYGGNADSMÄNNEN LIGGER RUNT DETTA	R	ORDNING	STRÖ UT FRÖN
CENTERPARTIET, STORA NYGATAN 4, 111 27 STOCKHOLM	A	D	R	E	S
HASTIG	B	R	Å	D	Å
LEVDE I LUSTGÅRD	A	D	A	M	FLYGBOLAG
GELATINRÄTTEN	A	D	A	M	
ÖSTERRIKE	A	LÄTER NÅGON FÅ	H	I	S
STOR I STORLEK	L	SKYLTTÄGAS I MÅNGA FÄRGER	U	N	N
	A	N	S	A	T
	E	N	S	A	T
	S	K	I	N	N
	E	N	S	A	M
	L	G	M	K	A
	B	R	A	N	D
	I	O	R	A	Ö
	A	L	T	G	L
	J	A	N	T	E
	E	T	T	R	E

BILLERUD

Ta vara på skogens alla värden

Möjligheterna med skogen är många för dig som skogsägare. Ekonomisk vinning, en plats för fritid och rekreation eller som en viktig råvara för ett hållbart samhälle. Att verkligen ta vara på skogens alla värden innebär att sköta den väl och välja rätt åtgärder vid rätt tid.

www.billerud.se/skog

Vi hjälper dig att ta fram den bästa åtgärdsplanen för din skog.

Ulf Bergvall

079 142 62 84

ulf.bergvall@billerud.com

Peter Karsbo

079 142 62 49

peter.karsbo@billerud.com

Henrik Bennmarker

072 208 71 78

henrik.bennmarker@billerud.com

Oskar Nilsson

070 312 03 62

oskar.nilsson@billerud.com

Jonas Lindblom

070 312 03 74

jonas.lindblom@billerud.com

Pär Wälås

070 665 84 95

par.walas@billerud.com

Anders Lundberg

070 312 23 63

anders.lundberg@billerud.com